N°. [illegible] 1860.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI.

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

DINGSDAG 11 DECEMBER.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

NEDERLANDEN.

Bij besluit van 8 December 1860, n°. 46, heeft Zijne Majesteit goedgevonden aan eene commissie uit de Staten van Drenthe, belast met het ontwerpen der voorwaarden, waaronder eene som van f 10,000 zal worden verleend voor den aanleg van het kanaal van Coevorden naar Ane, magtiging te verleenen om na de sluiting der najaarsvergadering van de Staten hare werkzaamheden voort te zetten.

Bij besluit van 8 December 1860, n°. 47, heeft Zijne Majesteit goedgevonden aan [illegible], op zijn verzoek, eervol ontslag te verleenen als burgemeester der gemeente [illegible].

Bij besluit van 8 December 1860, n°. 49, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, tot burgemeester der gemeente Putte te benoemen *A. Stokmans*.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 8sten December 1860, n°. 55, is aan mr. *M. H. [illegible]*, op zijn daartoe gedaan verzoek, met den 31sten December aanstaande, eervol ontslag verleend uit zijne betrekking van kantonregter te Heerlen.

Bij Koninklijk besluit van 7 December 1860, n°. 31, is benoemd tot ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Veendam, de heer *J. C. Temminck*, thans ontvanger derzelfde middelen te Raalte.

Bij Koninklijk besluit van 7 December 1860, n°. 32, is benoemd tot ontvanger der directe belastingen en accijnsen en van den waarborg en de belasting op de gouden en zilveren werken te Schoonhoven c. a., de heer *J. P. L. A. Geselschap*, thans ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Warnsveld.

Bij Koninklijk besluit van 8 December 1860, n°. 42, is benoemd tot ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Baarn c. a., de heer *A. J. L. Kooy*, thans ontvanger derzelfde middelen te Abcoude c. a.

Bij besluiten van den 8sten December 1860, nos. 32 en 33, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, bij het personeel van de geneeskundige dienst der landmagt te benoemen:

tot apotheker van de 2de klasse (naar ouderdom van rang), de apothekers van de 3de klasse *W. C. van Werkhoven* en *A. van Wijk*, van gemeld personeel;

den 1sten luitenant *A. H. W. Scheepens*, van het 2de regement infanterie, overeenkomstig punt 4 van art. 38 van de wet van den 28sten Augustus 1851 (*Staatsblad* n°. 128), op non-activiteit te stellen, tot dat nader omtrent hem zal worden beschikt.

MINISTERIE VAN FINANTIEN.

De Minister van Staat en van Finantien maakt bekend, dat bij hem ontvangen is een [illegible] van *tien gulden*, door een onbekende uit *Amsterdam*, onder letter K, tot voldoening van verschuldigde regten ingezonden.

's Gravenhage, den 8sten December 1860.

De Minister voornoemd,
VAN HALL.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

De nieuwe minister van binnenlandsche zaken van Frankrijk heeft in eene terstond door den *Moniteur* medegedeelde aanschrijving zijne inzigten betreffende de drukpers aan de departements-prefecten bekend gemaakt. Hij zegt daarin dat de drukpersvrijheid in Frankrijk nog vele vijanden ontmoet, veel ongerustheid verwekt en veel gevaarlijks heeft, en hij geeft geen vooruitzigt op wijziging der keizerlijke drukperswetgeving, maar belooft minder strenge toepassing derzelve in alle gevallen waar het niet eene aanranding der in Frankrijk bestaande orde van zaken betreft.

De circulaire weidt eerst uit over de geschiedenis en den aard van Engelands drukperswetgeving, onder welke de drukpers daar te lande eene zoo ruime en heilrijke vrijheid geniet, wijst op hare strenge bepalingen tegen aanranding der kroon en der dynastie, en herinnert dat onder de koningen uit het huis van Hannover in drukperszaken niet naar geschreven wetten regt gesproken werd, maar naar het costumier-regt en de onder de regtsgeleerden aangenomen begrippen. Verder zegt de minister:

» Kortom, de geest der Engelsche drukperswetgeving laat zich aldus uitdrukken: volkomene vrijheid voor al wat niet gevaarlijk maar nuttig voor den staat is, en ontzegging van alle vrijheid zoodra het te doen is om den staat aan te vallen; zoodat de Engelsche vrijheid, in wier genot de drukpers zoo volkomen deelt, in de daad niet anders is dan de uitdrukking van 's lands politieken en maatschappelijken toestand. Dewijl er thans geene partij, geen enkel degelijk man in Engeland is, die ook maar een oogenblik aan het omverwerpen van het gouvernement of van de Koningin of van het parlement of van de constitutie denkt, behoeft niemand zich er in het minste te bekommeren om de drukpersvrijheid, welke alsdan louter een voordeel voor allen is. Doch laat eene of andere partij omverwerping der staatsinstelling ten bate van eene andere dynastie of van eenig ander beginsel ten doel nemen, dan zal terstond de drukpersvrijheid voor die partij ophouden te bestaan.

» Het is dus eene dwaling, wanneer in Frankrijk of elders door verklaarde vijanden van een gevestigd gouvernement Engelands voorbeeld wordt aangevoerd ten einde vrijheid te bekomen om met de drukpers de gevestigde regering aan te vallen. Wanneer zij zich verontwaardigen over het gemis van het regt om den staat aan te vallen, dan moet men, zoo hunne verontwaardiging ernstig is gemeend, zeggen dat zij de voorwaarden, waaronder er vrijheid in de menschelijke zamenleving bestaan kan, miskennen en in allen gevalle Engelands vrijheid belasteren.

» De waarheid is dat Engelands voorbeeld ons in tegendeel ten duidelijkste leert, dat de drukpersvrijheid de bevestiging van eenen nieuwen staat, van eene nieuwe dynastie niet voorafgaan, maar alleen volgen kan; dat, zoo lang de gevestigde orde van zaken partijen tot vijand heeft, welke niet, zoo als heden de tory's en de whigs, om de ministeriële zetels kampen, maar, gelijk voorheen in Engeland de Jakobiten of aanhangers van Koning Jakobus, naar omverwerping van den troon streven, dat is, met andere woorden, zoo lang er onderscheiden natien in de natie zijn, zoo lang geene vrijheid aan de vijanden der gevestigde orde van zaken kan worden gegeven, ten zij bij ontaarde volken, welke, gelijk de Grieken van het Byzantijnsche keizerrijk, het regt om onderling te twisten en elkander te vernielen boven het heil des staats stellen.

» En nu, mijnheer de prefect, behoef ik naauwlijks te zeggen, welke voorschriften ik u te geven heb. Zoo alle partijen, alle schrijvers, zich werkelijk onderwerpende aan de wetten, waardoor onze maatschappij is gevestigd, aan het algemeene stemregt, waardoor de troon der Napoleons is opgerigt om den grondslag onzer instellingen uit te maken, — zoo die partijen, die schrijvers, den wil van het Fransche volk eerbiedigende, de drukpersvrijheid alleen begeeren als middel voor de instandhouding en het welzijn van den staat, dan bezitten zij feitelijk en regtens de drukpersvrijheid zoo als in Engeland, en wordt de wetsbepaling, welke aan de regering het regt geeft om de dagbladen te waarschuwen, eene doode letter. Worden de in het bestuur of in de maatschappij bestaande verkeerdheden in het licht gesteld, de handelingen der administratie besproken, de onregtvaardigheden aan den dag gebragt, wordt overal het maatschappelijke en politieke leven, de bedrijvigheid van handel en industrie door de wrijving van denkbeelden, door de uiting van tegengestelde begrippen en gevoelens opgewekt, wie zou zich daarover in redelijkheid kunnen beklagen?

» Doch zijn er partijen, welke niet meer beoogen hare denkbeelden, leerstellingen en gevoelens in het bestuur van den staat te doen bovendrijven, maar den staat zelven omver te werpen, tegenover het bestaande gouvernement een ander gouvernement, tegenover de dynastie eene andere dynastie te stellen, dan, hoe zwak die partijen ook zijn, is het met den eerbied voor den nationalen wil met het algemeen belang en met de wet onbestaanbaar, hartstogten te laten gaande houden, welke aan de gevestigde orde van zaken vijandig zijn; want, daargelaten alle gevaar, al wat de zamensmelting der partijen in het groote huisgezin van den staat vertraagt, dat vertraagt ook het genot der vrijheden van ons land.

» Aangaande het werktuig hetwelk de bestaande wetgeving in het stelsel van waarschuwingen mij in handen geeft, heb ik geene discussie te voeren. Zoo ik evenwel mijn gevoelen daarover vrijmoedig en ronduit zeggen mag, dat stelsel, als uitzondering vereischt tot het vestigen eener nieuwe orde van zaken, is voorzeker in beginsel even dictatoriaal als dat hetwelk in Engeland door de verdedigers van het huis van Hannover is uitgedacht; maar in de daad is het openhartiger en opregter, dan wanneer het zich vermomde met geregtelijke vormen, zoo als in Engeland onder de vorsten uit het huis van Hannover bestonden. Het strookt buitendien oneindig veel beter met de zeden en de gesteldheid van ons land. Voorzeker is het moeijelijk, gelijk het in Engeland altijd moeijelijk is geweest, de lijn aan te wijzen, welke de voor den staat nuttige discussie scheidt van die, welke voor den staat schadelijk is. Dat is eene gewetenszaak van even teêren aard voor eenen minister van Napoleon als voor eenen regterlijken ambtenaar van het huis van Hannover; maar ik kan zeggen, dat, al ben ik bereid alles voor mijne verantwoording te nemen wat noodig is om aanvallen der drukpers op den staat, onder welk voorwendsel en op wat gezag ook gepleegd, te beletten, ik daarentegen ook nimmer met eenig belang of verlangen van particulieren aard,

van welken kant het zich ook voordoe, zal te rade gaan bij de besluiten welke ik zal hebben te nemen met het doel om de hebbelijkheid van vrije discussie hier te lande meer en meer inheemsch te helpen maken.

» Dat zijn de denkbeelden, mijnheer de prefect, welke ik aan uwe overweging aanbeveel, en die ik u verzoek tot rigtsnoer te nemen bij alle voorstellen welke gij mij zult hebben te doen. Vergeet niet, dat, hoe meer de eigenmagtige beslissing der administratie in drukperszaken eene uitzondering is, de uitoefening dier magt des te meer door naauwgezette regtschapenheid behoort te worden bestuurd. Herinner u bovenal, dat die magt in het belang van den staat en niet van de administratie aan mijn ministerie opgedragen is. Gebruik ze dus niet als een schild om uwe handelingen voor aanmerkingen te vrijwaren; maar laat uwe handelingen, even als ik de mijne, aan openbare beoordeeling bloot staan. En, ten slotte, houd het verhevene voorbeeld, hetwelk de Keizer u geeft, bestendig voor oogen, en bedenk dat gij hem uwe verknochtheid alleen door ijver voor het algemeene belang kunt bewijzen."

ITALIE.

In Turynsche dagbladen leest men eene door Garibaldi den 28sten November jl. op Caprera uitgevaardigde verklaring van dezen inhoud:

» Italie en Victor Emanuel! deze leus behooren de Italianen vast te houden. Victor Emanuel is de eenige onmisbare man in Italie, degene rondom wien alle mannen van het Schiereiland, wien het welzijn des vaderlands ter harte gaat, zich behooren te scharen.

» Het maakt mij weinig uit of wij een ministerie Cavour of een ministerie Cattaneo hebben (ik zou het tweede verkiezen); maar wat mij veel uitmaakt, en waarop alle Italianen onverzettelijk moeten aandringen, is dat Victor Emanuel op den 1sten Maart 1861 aan het hoofd van 500,000 soldaten sta."

De heer Cattaneo, hier boven vermeld, is een Lombardier van demokratische denkwijze, in de Sardinische Kamer van Afgevaardigden aan de uiterste linkerzijde gezeten, en in vele opzigten een tegenstander der meer gematigde staatkunde van den heer Cavour; hij behoort tot de persoonlijke vrienden van Garibaldi.

— In Ierland is een schrijven van Garibaldi van 12 November jl. ontvangen, waarin hij belooft ook de Ieren van het gezag van Rome te zullen vrijmaken. » De tijd is niet ver af — schrijft hij — waarop de Italianen aan hunne dwingelanden den laatsten slag zullen toebrengen. In dien strijd zal niet alleen ons volksbestaan worden gegrondvest, maar ook de grondslag voor de verheffing van verwante natien worden gelegd; en alsdan zullen de Italianen met de Hongaren, Engelschen en andere broeders vol vreugde ook de Ieren aan het heilig feestmaal der vrijheid zien plaats nemen."

In dat schrijven legt hij zijne vijandschap tegen den Roomschen Stoel weder in heftige bewoordingen aan den dag. Hij zegt dat het Pausdom uit de vereeniging van onkunde en bedrog is geboren, en dat het bij de hooge standen huichelarij, bij de lage zedelijke en stoffelijke ellende kweekt, enz.

— Volgens een bij de Parijsche *Patrie* ontvangen schrijven uit Genua van den 6den dezer heeft Garibaldi op Caprera een bezoek van verscheiden vroeger onder zijn bevel staande generaals ontvangen, en hun verklaard dat hij de door hen met het oog op de gebeurtenissen van het volgende voorjaar genomen maatregelen goedkeurde, en dat hij den 1sten Maart eerstkomende weder aan het hoofd zijner oude wapenbroeders zou staan om met hen den strijd voor Italie's onafhankelijkheid voort te zetten.

Hetzelfde blad deelt een berigt uit Palermo van den 2den dezer mede, volgens hetwelk het Sardinische gouvernement op nieuw maar vruchteloos de citadel van Messina heeft doen opeischen, en nu besloten heeft die sterkte eerst na den val van Gaëta te belegeren, in geval zij alsdan nog weigert zich over te geven.

— Volgens de berigten uit Turyn van den 6den dezer zal de Prins van Carignan, de neef van Koning Victor Emanuel, zich in de volgende maand naar Napels begeven om er als stedehouder des Konings aan het hoofd van het bestuur te treden, en zal hij in Toscana, alwaar hij thans met het stedehouderschap bekleed is, vervangen worden door den Prins Humbert van Piemont, den oudsten zoon en vermoedelijken opvolger van Koning Victor Emanuel. De even genoemde prins wordt weldra meerderjarig.

— Van wege Koning Frans II is den 27sten November te Gaëta eene bekendmaking uitgevaardigd, inhoudende dat vier Sardinische handelsvaartuigen, geladen met steenkolen en granen, door stormweder in de haven van Gaëta gedreven zijnde, op een edelmoedig bevel van Zijne Majesteit vrij gelaten zijn, dewijl de vijandelijkheden door Sardinie zonder voorafgaande oorlogsverklaring waren aangevangen, maar dat voortaan alle onder Sardinische vlag in de wateren van Gaëta komende schepen naar oorlogsregt prijs gemaakt zouden worden.

DUITSCHLAND.

De Keurhessische Tweede Kamer heeft den 8sten dezer beraadslaagd over de in ons voorlaatst nommer medegedeelde voorstellen van hare commissie, strekkende om bij een adres aan den Keurvorst te verklaren dat zij zich niet als wettige vertegenwoordiging des lands beschouwde, en om op het herstel der constitutie van 1831 aan te dringen. Beide voorstellen zijn met 38 tegen 7 stemmen aangenomen, waarna terstond een besluit is voorgelezen bij hetwelk de Kamer ontbonden wordt, met verzekering dat binnen zes maanden eene nieuwe Kamer zal worden bijeen geroepen.

ENGELAND.

Te Londen wordt verzekerd dat de aanstaande parlementszitting op den 5den Februarij, dus weinige dagen vroeger dan het gewone tijdstip, zal geopend worden, en dat het gouvernement niet voornemens is in deze zitting weder eene bill tot hervorming van het Parlement en tot wijziging der bepalingen op de uitoefening van het kiesregt voor te dragen.

— De heer Baldwin Walcker, welke sedert geruimen tijd den scheepsbouw op 's rijks scheepstimmerwerven bestuurt, heeft zijn ontslag uit die betrekking gevraagd en zal eerlang aftreden. Daar hij de met ijzeren platen bekleede oorlogsschepen niet doelmatig acht, wordt zijne aftreding beschouwd als een blijk dat de strijd over de waarde dier nieuwe soort van schepen door het Britsche gouvernement in eenen met zijn gevoelen strijdigen geest beslist is.

TURKIJE.

Volgens een dezer dagen door de Engelsche dagbladen medegedeeld telegram uit Konstantinopel zou de Fransche gezant aldaar toestemming van de Porte hebben gevraagd tot verlenging van het verblijf der Fransche troepen in Syrie. De Parijsche *Constitutionnel* zegt gemagtigd te zijn om te verklaren dat dit berigt geheel ongegrond is, en dat de overeenkomst van 4 September jl., betreffende Frankrijks tusschenkomst in Syrie, tot nog toe geene aanleiding heeft gegeven tot eenig verschil van gevoelen tusschen de te Konstantinopel gevestigde vertegenwoordigers der mogendheden welke die overeenkomst hebben onderteekend.

CHINA.

Te Londen is jl. Zaturdag bij het ministerie van buitenlandsche zaken een telegram van den Britschen consul-generaal te Alexandrie ontvangen, aldus luidende:

» Twee van de poorten van Peking zijn in de magt der onzen. De heeren Parkes en Loch zijn ons teruggegeven; de kapitein Anderson en de heer Norman zijn ten gevolge van ondergane mishandelingen gestorven; van de andere in handen der Chinezen gevallen Engelschen, de heeren Barbazon en Bowlby, heeft men geen berigt.

» Het zomerpaleis van den Keizer te Peking is genomen en geplunderd, en heeft verbazend veel buit uitgeleverd. De Keizer heeft Peking verlaten en de vlugt naar Tartarije genomen. De geallieerde krijgsmagt zal te Peking en te Tien-tsin overwinteren. De ambassadeurs bevinden zich, de een in het Fransche, de ander in het Engelsche hoofdkwartier."

De heeren Parkes en Loch, in dit telegram vermeld, zijn: de eerste de tolk, en de tweede de secretaris van den Britschen gevolmagtigde, lord Elgin; de heer Bowlby is de correspondent van de Londensche *Times*; de drie andere boven genoemde personen zijn Engelsche militairen.

NASCHRIFT.

LONDEN, 10 December. De *Times* zegt dat lord Napier, thans Britsch gezant bij het hof der Nederlanden, tot ambassadeur te St. Petersburg benoemd is.

Berigten uit New-York van 27 November melden dat de gouverneur van Zuid-Carolina eene proclamatie heeft uitgevaardigd, waarin bevestigd wordt, dat die staat zich van de Unie zal afscheiden, zelfs wanneer hij bij geenen der andere staten navolging mogt vinden. — Volgens berigt uit Veracruz is uit het gebouw van het Britsche gezantschap te Mexico een millioen dollars met geweld weggehaald, welke gelden aan Engelschen toebehoorden.

ROME, 9 December. De graven van Trapani en Trani (oom en broeder des konings van Napels) zijn van Gaëta hier aangekomen. Laatstgenoemde is reeds heden morgen derwaarts teruggekeerd; ook de eerstgemelde zal weldra weder naar Gaëta vertrekken.

TURYN, 8 December. Koning Victor Emanuel is van Palermo te Napels teruggekeerd, en zou er nog veertien dagen vertoeven. Volgens berigt uit het leger voor Gaëta heeft men in den avond van den 6den eenige proefschoten met het nieuwe geschut tegen die vesting gedaan, waarvan de uitwerking zeer voldoende is geweest.

WEENEN, 9 December des avonds. De ministeriele krisis is geëindigd. Morgen verwacht men de uitvaardiging van het Keizerlijk besluit, waarbij de heer von Schmerling in plaats van den graaf Goluchowsky tot minister van staat benoemd wordt. Het programma van den heer von Schmerling bestaat uit de volgende hoofdpunten: gelijkheid van alle godsdienstige belijdenissen in den staat; herziening van het concordaat; intrekking van de landsstatuten; eene rijksconstitutie voor al de Duitsche en Slavische provincien der monarchie.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den 10den December* 1860.

Heden wordt van regeringswege aan de kamer van koophandel en fabrieken te Amsterdam, ter verdere mededeeling aan de kamers te Rotterdam, Dordrecht en Groningen verzonden een verslag betreffende den handel en de scheepvaart van Griekenland gedurende 1859.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden zijn voortgezet de beraadslagingen over hoofdstuk VIII der Staatsbegrooting voor 1861.

De heer Hugenholtz sprak heden het eerst, die verklaarde zich niet te verwonderen over het verhoogde eindcijfer. Hij herinnerde aan zijne vroegere beschouwingen omtrent deze aangelegenheid, en aan zijn gevoelen over hetgeen ten behoeve van dit onderwerp moest geschieden; hij bleef van oordeel dat, wilde men aan eenmaal vastgestelde besluiten, waarmede hij zich niet steeds vereenigd had, gevolg geven, de uitgaven nog zeer aanmerkelijk zouden moeten klimmen. In de marine was, hij erkende dit gaarne, veel verbeterd en het corps zou daarvoor dankbaar zijn; in het drijvend materieel was veel veranderd. De groote vraag was of men bij de nu allengs plaats gehad hebbende verandering, ook was vooruitgegaan. De beantwoording dier vraag hing af van den uitslag van het onderzoek in hoe verre de evenredigheid der waarde van de schepen voor 1855 en nu behouden of verbroken was. Hieromtrent in eenige bijzonderheden getreden zijnde, kwam hij tot de conclusie dat de waarde van het drijvende materieel van 1855 en 1860 vrij gelijk was, maar dat de staat der marine nog niet gezegd kon worden met betrekking tot de getalsterkte te zijn vooruitgegaan; de oorzaak daarvan lag in de meerdere kosten die thans voor elk schip benoodigd waren. Meerdere vooruitgang had kunnen plaats hebben, zoo men bestaande en nog zeer bruikbare zeilschepen had benuttigd, die ook voor vorming van het personeel geschikt waren; de haast bij den bouw van nieuwe en bij de verandering van bestaande schepen had zijns inziens in dit opzigt zijne nadeelen opgeleverd. Op deze en andere redenen grondde hij zijne overtuiging dat de Marine niet was vooruitgegaan. Ten slotte wees hij op de noodzakelijkheid om toch toe te zien dat alles werd aangewend wat strekken kon om de toekomst van de Marine te verzekeren.

De heer van Bosse besprak hetzelfde onderwerp, hetwelk door den heer Blussé van Oud-Alblas behandeld was, namelijk de slooping van schepen; hij bleef steeds van oordeel dat de daarop uit te oefenen contrôle steeds hoogst moeijelijk zou wezen; daarbij was de wijze van behandeling van dit onderwerp, zijns inziens, in strijd met de beginselen van comptabiliteit. Over dit onderwerp wenschte hij eenige inlichtingen te bekomen. Een tweede punt betrof het eindcijfer der begrooting, en de meerdere of mindere waarschijnlijkheid van vermindering daarvan. Hieromtrent meende hij dat, kon die vermindering voor de marine zelve niet bereikt worden, dit het geval wel kon zijn omtrent de kosten van administratie, die steeds stijgende waren, zonder aanmerkelijke vermeerdering van personeel, en uitte hij den wensch, dat de Minister van Marine mogt blijven vasthouden aan het besluit, dat het eindcijfer het bedrag van 7½ millioen niet moest overschrijden. Zucht tot vermeerdering van uitgaven, geloofde hij, moest zooveel mogelijk bestreden worden.

De heer van Hoëvell had vooreerst eene bedenking tegen de begrooting in het algemeen; het voorgestelde doel, met betrekking tot onze marine, kwam hem te groot voor. Dat doel moest zich beperken tot de verdediging des lands, afgescheiden van de behoefte voor de kolonien. In het algemeen was er wel verbeterd, maar men kon niet zeggen te zijn vooruitgegaan, omdat de toegestane middelen tot verwezenlijking van het te groote doel niet groot genoeg waren. Een tweede punt betrof de beteugeling der zeerooverij, waaromtrent hij wenschte te vernemen hoe ver men gevorderd was om zich tot uitroeijing daarvan met andere mogendheden te verstaan. Ten derde wees hij op sommige uitdrukkingen in de Memorie van Beantwoording, waaromtrent hij de opmerking maakte dat deze, zijns inziens, niet in overeenstemming met het gewigt van het onderwerp konden geacht worden.

De heer Poortman ondersteunde het verzoek dat met betrekking tot de ware gesteldheid van zaken met opzigt tot de Marine toch steeds de meest duidelijke opgaven mogten gegeven worden. Den stelregel als of de Regering in hare mededeelingen aan de natie niet gehouden zou zijn de volle waarheid te doen uitkomen moest hij bestrijden, meenende hij dat onopregtheid, en deze opmerking moest de Regering in het algemeen gelden, verderfelijk was voor de Regering zelve, en nadeelig terugwerkte op de natie, terwijl daardoor ook in het beheer der zaken vele verkeerdheden moesten insluipen. Ten einde de schaduwzijde met betrekking tot de marine eenigzins te doen uitkomen, haalde hij sommige bijzonderheden aan nopens de aanbestedingen, ging na aan welke oorzaken vertraging in den voortgang van het werk moest toegeschreven worden, en deed uitkomen dat aangaande den bouw der schepen nog zooveel te wenschen overbleef. Een onpartijdig onderzoek beval hij den Minister bijzonder aan.

De heer Cool besprak de betrekking van Nederland met Japan, hij vroeg of de Nederlandsche vlag aldaar in verhouding tot de behoefte genoegzaam vertoond werd, en verklaarde ook te deelen in de bezwaren reeds door den heer Poortman omtrent den bouw van schepen te berde gebragt.

De Minister van Marine beantwoordde achtereenvolgens de omtrent dit hoofdstuk in het midden gebragte beschouwingen. De sprekers, die zich omtrent zijne handelingen gunstig hadden uitgelaten, dankte hij voor de geuite gevoelens; het had hem leed gedaan, van andere zijden te vernemen dat omtrent zijn departement nog eene zekere duisterheid zou bestaan. Omtrent het geheele hoofdstuk kon dit niet het geval zijn. Dergelijke meening, meende hij, zoo die al waarheid bevatte, kon alleen het materieel betreffen; maar ook omtrent de daarvoor uitgegeven sommen bestond genoegzame contrôle. Dit gevoelen zou alzoo uitsluitend de arbeidsloonen gelden; hieromtrent moest hij echter opmerken dat op de werven weinig misbruiken konden bestaan of zij moesten aan het licht komen. Over dien post van arbeidsloonen en verdere tot de derde afdeeling behoorende artikelen gaf hij eenige inlichtingen, ten betooge dat niets duisters in een en ander gelegen was, en dat men tot het resultaat moest komen dat naar verhouding der toegestane sommen was aangebouwd. Hij gaf gaarne de toezegging steeds te zullen voortgaan licht over dat onderwerp te verspreiden: dit had hij altijd gedaan. Hij bleef zich met kracht verzetten tegen elke verdenking die men omtrent het tegendeel zou willen koesteren. Hierna ging hij over tot de beantwoording der bijzondere aanmerkingen, en verklaarde dat men trachtte zich op de hoogte te houden met opzigt tot de verbetering der artillerie, dat aan de verweringsmiddelen in verhouding tot de behoefte was voortgewerkt; ijzerdraadtouw werd onderzocht in hoeverre dit het henneptouw vooral in warme landen kan vervangen. De zaak der slooping van schepen verklaarde hij, naar aanleiding van vroegere aanmerkingen, zeer te behartigen; — hij wist dat van gesloopte schepen vele bouwstoffen in de magazijnen waren teruggekeerd, en merkte op dat de tegenwoordige wijze van handelen werkelijk vele voordeelen afwierp: gaarne zou hij ondertusschen nagaan of het mogelijk ware den door sommigen aanbevolen verkoop in te voeren.

Verder kon hij niet toegeven de bewering omtrent eene bestaande onzekerheid in den aanbouw van schepen; daarin was geene verandering gekomen; maar in verband met al de wijzigingen, die zich in den bouw van vaartuigen elders voordeden, moest hij soms huiverig zijn tot den aanbouw van eenig schip te besluiten. Verder toonde hij aan dat in verhouding tot de toegestane sommen was aangebouwd: ook waren belangrijke veranderingen aangebragt in de boekhouding en verantwoording van schepen; verbeteringen zouden daaromtrent allengs ingevoerd worden, zoodra de noodige elementen voorhanden waren. Hij bleef steeds bij zijn gevoelen dat de begrooting van Marine het cijfer van 8 millioen niet mogt overschrijden. Was dit eindcijfer eenigzins hooger dan dat van de vorige, dan stond dit in verband met de daarstelling der dokwerken te Willemsoord. Over het begrip van oorlogsschepen en van blokschepen gaf hij daarna eenige inlichtingen: deze laatste waren voldoende verdedigingsvaartuigen. Ook omtrent den aanbouw van stoomschepen en drijvende batterijen trad hij in eenige bijzonderheden ten betooge dat het materieel niet was achteruit gegaan. Met betrekking tot de beweerde verhooging van kosten der administratien meende hij dat dit niet onder zijn beheer had plaats gehad; wel had eene verandering in de berekening der uitgetrokken sommen plaats gehad, en daardoor zou het aangegeven verschil kunnen ontstaan. Het doel, dat hij zich met de marine voorstelde te bereiken, was niet te veel omvattend gelijk hij had hooren beweren: men moest de zaak beoordeelen in verband met de behoeften zoo hier als in de kolonien. Aangaande de beteugeling der zeerooverij verklaarde hij dat zijn departement bereid was daaromtrent aan de verlangens van het Departement van Kolonien te voldoen; hij meende dat die rooverij zeer was verminderd. Voorts verdedigde hij zich tegen de aanmerkingen nopens den toon zijner Memorie van Beantwoording: die toon kon uitgelokt zijn door de bewoordingen van het Voorloopig Verslag en dit was werkelijk het geval. Opzettelijk de waarheid te verbergen, dat had hij nimmer gedaan en ook nu niet; had hij van geene schaduwzijde gewaagd, dat was dan alleen geschied omdat de Memorie van Toelichting daartoe geen aanleiding gaf. Voor het overige beaamde hij in beginsel geheel en al wat de heer Poortman in dit opzigt had te kennen gegeven. Van de uitbestedingen van schepen op particuliere werven verklaarde hij steeds voorstander te zijn geweest. Wat dienaangaande ondertusschen in den laatsten tijd had plaats gehad had doen ondervinden dat daarbij veel bezwaren, vooral met betrekking tot de stevigheid der schepen, opgerezen waren. Eindelijk verklaarde hij bereid te wezen op vordering van het Ministerie van Kolonien steeds datgene te doen wat strekken kon om de belangen van Nederland en Japan bevorderlijk te wezen.

De heer van Bosse kwam nog nader terug op de verhooging van kosten der hoofdadministratien en de slooping van schepen, welk laatste punt hij van hoog gewigt in verband met de comptabiliteit achtte.

De heer Blussé beantwoordde den Minister voornamelijk op die punten van diens rede, welke zijne beeijferingen betroffen; hij bleef van gevoelen dat men, bij de door den Minister van Marine gevolgde wijze van berekenen niet genoegzaam op de hoogte bleef van den staat der vloot.

De heer van Franck merkte nog nader op dat zijne bezwaren omtrent den weinigen voortgang van den aanbouw van schepen niet voldoende waren opgelost, terwijl hij deed opmerken dat, wat hij omtrent de behoefte in de kolonien en de verdediging had gezegd, door den Minister verkeerdelijk was opgevat.

De heer Poortman merkte van zijne zijde op, dat zijne beschouwingen niet hadden gestrekt om den Minister te beschuldigen van opzettelijk de waarheid te verbloemen, maar dat hij eene stelling bestreden had, die in de Memorie van Beantwoording op den voorgrond was gesteld. Verder verzocht hij den Minister nog nader te onderzoeken, waaraan de vertraging van den bouw van schepen op particuliere werven moest worden geweten; kunnende hij met de ontvangen inlichtingen zich niet tevreden stellen. De heer van der Linden vroeg eenige ophelderingen omtrent den inhoud van den staat EE aangaande de soldijen; uit dien staat bleek hem dat omtrent dit onderwerp werd geanticipeerd op eene volgende begrooting. Met betrekking tot hetgeen in 1859 was voorgevallen, vond hij geene voldoende inlichtingen in de daarop volgende bijlage FF opgenomen. Had men hier te doen met eene achterstallige schuld dan moest dit bezwaar bij hem opleveren; met de toegestane soldijen voor een enkel jaar moest men ook toekomen; uit de volgende dienst moest men geen uitgaven voor het afgeloopen jaar doen. De heer ter Bruggen Hugenholtz gaf als zijn wensch te kennen iets meer te vernemen van de redenen die er toe geleid hadden om den post van arbeidsloonen steeds te doen klimmen; onbegrijpelijk kwam hem die rijzing voor. Ten tweede verlangde hij eenige verduidelijking te bekomen omtrent de opgave in den staat BB, nopens de vermeerdering met ruim 2 millioen van de geldswaarde van de voornaamste artikelen der magazijnen, vergeleken met de opgave van 1859. De heer Westerhoff verklaarde voor de begrooting der Marine te zullen stemmen, en zulks in verband met de eischen voor de kolonien, aan welker inkomsten men steeds behoefte had.

De Minister van Marine beantwoordde de onderscheidene bedenkingen. Nopens de verlaging der kosten van de administratie zou hij gaarne nog een nader onderzoek instellen; hetzelfde zou hij doen omtrent de slooping der schepen in overeenstemming met de contrôle uit te oefenen op gereserveerde materialen; het taxeren en classificeren van schepen zou, meende hij, bedenkingen opleveren, de wijze van boekhouding omtrent de materialen was moeijelijk, maar de overgelegde staten leverden, zijns inziens, genoegzaam licht.

Aangaande de aannemingen van schepen door particulieren geloofde hij dat men niet moest uit het oog verliezen dat deze steeds zouden klagen, zoodra zij bevonden eenige uitbesteding te goedkoop te hebben op zich genomen. Met betrekking tot de soldijen deed hij opmerken dat deze toegerekend werden op de begrooting van het jaar waarin zij uitbetaald werden, al waren zij ook vroeger verdiend. Hij deed uitkomen hoe moeijelijk de regeling van dat onderwerp in verband met de behoeften was. Uit de overgelegde staten kon men ondertusschen zien, in hoe ver de post voor soldijen al of niet overschreden werd. Het verband tusschen de materialen en het arbeidsloon had hij zoo duidelijk mogelijk voorgesteld; men moest hierbij den vooruitgang van den voorraad materialen niet uit het oog verliezen.

Hiermede liep de algemeene beraadslaging af, en werden die over de artikelen geopend. De artt. 1 tot 5 werden achtereenvolgens zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Over art. 5 » Kosten van het corps ingenieurs der marine en der opleiding van adsistenten bij den scheepsbouw" voerde de heer Delprat het woord, en deed daarbij zijne bezwaren kennen omtrent de wijze welke de Regering scheen te willen volgen. Beter zou hij het oordeelen de voorbereidende kennis te Delft te laten opdoen, en verder die op de werven te doen aanleeren. De Minister van Marine deed opmerken dat de voorgestelde maatregel slechts voorloopig was, zullende hij de verdere wenken in overweging nemen. Daarna werd het artikel zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd, gelijk ook de artt. 7 en 8.

De verdere artikelen zullen op morgen behandeld worden.

Voorts werd besloten op Woensdag avond te behandelen, en daarmede zoo noodig Donderdag avond voort te gaan:

1°. de opmaking der nominatie ter vervulling der vacature in den Hoogen Raad;

2°. de verschillende wets-ontwerpen, waaromtrent in den laatsten tijd de eindverslagen zijn uitgebragt;

3°. de conclusien voorgesteld bij de verslagen van Commissien tot onderzoek van onderscheidene regeringsbescheiden.

Zr. Ms. fregat met stoomvermogen *Zeeland* is den 6den dezer te Malta aangekomen en zoude spoedig daarna zijne reize naar Mahon voortzetten. Aan boord was alles wel.

Den 9den en 10den December zijn verzonden vel 118—125 van het BIJBLAD. II en vel 123 en 124 der BIJLAGEN.

WATERHOOGTEN IN DE HOOFD-RIVIEREN.

December.	Rivieren.	Waarnemings-punten.	Rivierhoogte boven of beneden Amst. peil.	Rivierhoogte boven of beneden [illegible] der oude schaal.	Tijdstip.	In 24 uren gewassen.	In 24 uren gevallen.
10	BOVEN-RHIJN. . . .	*Keulen*,	+ 38.76	+ 2.91	8 ure	"	"
8	WAAL.	*Nijmegen*,	+ 8.95	+ 2.74	" "	"	"
9	NEDER-RHIJN	*Arnhem*,	+ 8.98	+ 2.07	8 "	"	0.02
9	GELDERSCHE IJSSEL	*Westervoort*,	+ 9.52	+ 2.15	8	0.01	
8		*Maastricht*, (brug)	+ 43.16	+ 0.96	8	0.01	
8	BOVEN-MAAS	*Maastricht*, (hoofdsluis)	+ 12.76		8	0.01	
9		*Grave*,	+ 6.86	+ 2.01	8	0.10	
9	NIEUWE MAAS	*Brielle*, H. W.	+ 1.08		11 u. 30 m.	0.23	
		L. W.	+ 0.35		7 u. 45 m.	0.21	

ADVERTENTIEN

MINISTERIE VAN FINANTIEN.

*** Op aanstaanden Donderdag, den 13den December 1860, zal de gewone Audientie van den Minister van Staat en van Finantien geen plaats hebben.

MINISTERIE VAN KOLONIEN.

*** Op aanstaanden Woensdag, den 12den December 1860, zal de gewone Audientie van den Minister van Staat, Minister van Kolonien, geen plaats hebben.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

Provincie *Gelderland.*

AANBESTEDING.

Op Vrijdag, den 21sten December 1860, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in de provincie Gelderland, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 5de district, aan het gebouw van het Provinciaal bestuur te Arnhem, worden Aanbesteed:

het aanleggen eener Dwarskrib, beneden de in 1859 aangelegde Krib, door de Zuidergeul van de rivier de Waal, tegenover het dorp Leeuwen, provincie Gelderland.

Deze Aanbesteding geschiedt bij inschrijving en opbod.

Het Bestek ligt ter lezing aan het gebouw van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Gelderland te Arnhem, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Vier dagen vóór de besteding wordt de noodige plaatselijke aanwijzing gedaan, en zijn voorts nadere inlichtingen te bekomen bij den Hoofdingenieur te Arnhem, en den Ingenieur J. van der Toorn, te Nijmegen.

's Gravenhage, 26 November 1860.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
S. VAN HEEMSTRA.

Provincie *Gelderland.*

AANBESTEDING.

Op Vrijdag, den 21sten December 1860, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in de provincie Gelderland, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat, in het vijfde district, aan het gebouw van het Provinciaal Bestuur, te Arnhem, worden aanbesteed:

het aanleggen van drie Dwarskribben aan den regteroever van de rivier de Waal te Varik, provincie Gelderland.

Deze aanbesteding zal geschieden, bij inschrijving en opbod.

Het bestek ligt ter lezing aan het gebouw van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Gelderland te Arnhem, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de bestekken van waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Vier dagen vóór de besteding wordt de noodige plaatselijke aanwijzing gedaan, en zijn voorts nadere inlichtingen te bekomen bij den Hoofdingenieur te Arnhem, en den Ingenieur J. van der Toorn, te Nijmegen.

's Gravenhage, den 28sten November 1860.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
S. VAN HEEMSTRA.

Provincie *Utrecht.*

AANBESTEDING.

Op Zaturdag, den 15den December 1860, des namiddags ten 2 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in de provincie Utrecht, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 8ste district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te Utrecht, worden Aanbesteed:

het onderhouden van de Schipbrug, liggende over de rivier de Lek tusschen Vreeswijk en Vianen, met het groote of nieuwe en het kleine Veerhuis, de Noodhaven en verder alles wat tot de genoemde werken behoort; ingaande den 1sten Januarij 1861 en eindigende den 31sten December 1863.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het Bestek ligt ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Utrecht, te Utrecht, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende drie dagen vóór de Besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur en den Adspirant-ingenieur, te Utrecht, en bij den Opzigter van der Harst, te Vreeswijk.

's Gravenhage, den 5den November 1860.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
S. VAN HEEMSTRA.

Hertogdom *Limburg.*

AANBESTEDING.

Op Maandag, den 31sten December 1860, des voormiddags ten 10 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in het Hertogdom Limburg, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 7de district, aan het gebouw van het Provinciaal Bestuur, te Maastricht, worden Aanbesteed:

het bouwen van twee nieuwe Veerponten, enz. aan de Veeren op de rivier de Maas in het Hertogdom Limburg.

Deze Aanbesteding geschiedt bij enkele inschrijving.

Het Bestek ligt ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van het Hertogdom Limburg te Maastricht, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemeld Hertogdom ter lezing gelegd worden.

Drie dagen vóór de Besteding wordt de noodige plaatselijke aanwijzing gedaan, en zijn voorts nadere inlichtingen te bekomen bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat, te Maastricht, en bij den Ingenieur van Beusekom te Roermond.

's Gravenhage, 27 November 1860.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
S. VAN HEEMSTRA.

Hertogdom *Limburg.*

AANBESTEDING.

Op Maandag, den 24sten December 1860, des voormiddags ten 10 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in het hertogdom Limburg, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 7de district, aan het gebouw van het Provinciaal Bestuur te Maastricht worden Aanbesteed:

de uitvoering van eenige Rijs- en andere werken tot verdere verbetering van de rivier de Maas nabij Roermond.

Deze Aanbesteding geschiedt bij enkele inschrijving.

Het Bestek ligt ter lezing aan het gebouw van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van het Hertogdom Limburg te Maastricht, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemeld Hertogdom ter lezing gelegd worden.

Drie dagen vóór de Besteding wordt de noodige plaatselijke aanwijzing gedaan, en zijn voorts nadere inlichtingen te bekomen bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat te Maastricht, en bij den Ingenieur van Beusekom te Roermond.

's Gravenhage, 30 November 1860.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
S. VAN HEEMSTRA.

*** De Gedeputeerde Staten van Noordbrabant;

Gezien het door den Koning goedgekeurd besluit, dd. 16 Julij 1857, n°. 5, waarbij wordt vastgesteld het plan eener geldleening ad f 600,000, gewijzigd door het door den Koning goedgekeurd besluit der Staten, dd. 13 Julij 1859,

Hebben goedgevonden:

Het voorschreven plan ter kennis der belanghebbenden te brengen, en wijders te bepalen:

a. een gedeelte dier geldleening, ad f 50,000, wordt bij openbare inschrijving aan de meestbiedenden opengesteld tegen eene rente ad 4½ ten honderd jaarlijks, benevens eene aflossing a pari van minstens 2 per cent per jaar van het Kapitaal, overeenkomstig het voormeld plan;

b. de inschrijvingen geschieden voor zulk een aantal aandeelen, ieder van f 500, als men verlangt;

de inschrijvers voor twee aandeelen van f 500 zullen daarvoor des verkiezende kunnen bekomen eene obligatie van f 1000, voorzien van twee nommers.

bij eventuele uitloting van een dezer nommers zal het er voor gehouden worden dat beide zijn uitgekomen en mitsdien de geheele schuldbrief a pari worden afgelost. Zij zullen mede de bevoegdheid hebben, tegen betaling der zegelkosten, ieder aandeel te doen splitsen in aandeelen van f 100, mits zij van een of ander bij de inschrijving hun verlangen te kennen geven.

c. voor zooverre de aanbiedingen aan Gedeputeerde Staten aannemelijk voorkomen, zal de hoogste bieder de aandeelen erlangen waarvoor hij heeft ingeschreven; daarop volgt degene die na hem het hoogste bod heeft gedaan, en zoo vervolgens;

d. indien door twee of meer der hoogst biedenden voor gelijken prijs meer is ingeschreven dan benoodigd is, zal het lot getrokken worden;

e. de biljetten van inschrijving zullen vóór of uiterlijk den 14den December 1860, des voormiddags ten elf ure, bij het collegie van Gedeputeerde Staten moeten zijn ingekomen. Op den omslag der biljetten zullen de woorden worden gesteld: *„Biljet van inschrijving voor de geldleening."*

De opening daarvan zal ten gemelden ure in het openbaar plaats hebben.

f. binnen vier dagen na de opening der biljetten zal aan de belanghebbenden, waarvan de inschrijvingen geheel of gedeeltelijk zijn aangenomen, kennis worden gegeven;

g. de inschrijvers zijn gehouden het bedrag hunner inschrijvingen, voor zooverre die zijn aangenomen, vóór of uiterlijk op den 2den Januarij eerstkomende, over te storten ten kantore van een der arrondissements-betaalmeesters in deze provincie;

h. aan de bankiers, makelaars en commissionairs in effecten wordt voor het bedrag der aangenomen inschrijvingen, door hen bewerkstelligd, een vierde ten honderd toegekend;

i. de obligatien zullen zijn in blanco of op naam, volgens verklaring der inschrijvers, bij de deelneming te doen.

De rente zal ingaan den eersten Januarij 1861.

's Hertogenbosch, den 3den Augustus 1860.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
P. J. BOSCH VAN DRAKESTEIN.
De Griffier,
VAN COOTH.

NB. Zie het plan medegedeeld, in de *Staats-courant*, n°. 190.

Provincie *Noordbrabant.*

AANBESTEDING.

Op Vrijdag, den 28sten December 1860, des middags ten 12 ure, zal, door Gedeputeerde Staten der provincie Noordbrabant, in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het zesde district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te 's Hertogenbosch, worden Aanbesteed:

het gereedmaken der Aardenbaan met de daarbij vereischte brug en steenen heulen, benevens de begrinding en gedeeltelijke bestrating met Mopklinkers van den provincialen weg van af het groote Maasveer onder Boxmeer, over die plaats, naar St. Anthonis, uitmakende eene lengte van 8114 el.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving.

Het Bestek ligt ter lezing aan het locaal van het Provinciaal Bestuur en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende den 4den en 3den dag vóór de besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat L. Rijsterborgh en den Ingenieur J. de Kruyff, beiden te 's Hertogenbosch, benevens bij den Opzigter H. Achterbergh te Boxmeer.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
P. J. Bosch van Drakestein.
De Griffier,
van Cooth.

Provincie *Noordbrabant.*

AANBESTEDING.

Op Vrijdag, den 28sten December 1860, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door de Gedeputeerde Staten van Noordbrabant en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het zesde district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur, te 's Hertogenbosch, worden Aanbesteed:

het gereedmaken en daarna begrinden van den bestaanden en aan te leggen weg van Etten over Hoeven tot Oudenbosch, eene lengte uitmakende van 7655 el.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving, overeenkomstig Art. 16 van het bestek.

Het bestek ligt ter lezing aan het locaal van het Provinciaal Bestuur van Noordbrabant te 's Hertogenbosch, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de bestekken van waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende den 3den en 4den dag vóór de besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat L. Rijsterborgh te 's Hertogenbosch, den Ingenieur L. H. J. J. Mazel te Breda en den Opzigter A. Kloppert te Fijnaart.

De Gedeputeerde Staten van Noordbrabant,
P. J. Bosch van Drakestein.
De Griffier,
van Cooth.

Staatsspoorwegen.

AANBESTEDING.

Op Donderdag den 27sten December 1860, des namiddags ten 2 ure, zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Binnenlandsche Zaken, door de Commissie voor de Staatsspoorwegen, aan een der localen van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken te 's Gravenhage worden Aanbesteed:

het leveren van vier duizend acht honderd (4800) ton (van duizend Ned. ponden) spoorstaven met de eindverbindingen, en honderd en tien (110) ton ijzeren haakbouten.

De Besteding geschiedt bij enkele inschrijving.

Het Bestek ligt ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan het locaal der ingenieurs in algemeene dienst bij de Commissie voor de Staatsspoorwegen in de Raamstraat, n°. 32, te 's Gravenhage, in de voornaamste logementen en koffijhuizen en op de plaatsen waar gewoonlijk dergelijke Bestekken ter lezing gelegd worden.

De teekeningen liggen ter bezigtiging aan het voornoemd locaal van de Commissie, waar bij de ingenieurs in algemeene dienst nadere inlichtingen te bekomen zijn van des voormiddags 10 tot des namiddags 1 ure.

's Gravenhage, den 4den December 1860.

De Commissie voornoemd,
van Meurs, *Voorzitter.*
de Bordes, *Secretaris.*

Staatsspoorwegen.

AANBESTEDING.

Op Donderdag den 27sten December 1860, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Binnenlandsche Zaken, door de Commissie voor de Staatsspoorwegen, aan een der localen van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken te 's Gravenhage, worden Aanbesteed:

het leveren van zeventig duizend stuks Houten Dwarsliggers, in zeven perceelen.

De Besteding geschiedt bij enkele inschrijving, volgens Art. 10 van het Bestek.

Het Bestek ligt ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan het locaal der Ingenieurs in algemeene dienst bij de Commissie voor de Staatsspoorwegen in de Raamstraat, n°. 32, te 's Gravenhage, in de voornaamste Logementen en Koffijhuizen en op de plaatsen waar gewoonlijk dergelijke Bestekken ter lezing gelegd worden.

De Monsters liggen ter bezigtiging aan het voornoemd locaal der Commissie, waar bij de Ingenieurs in algemeene dienst nadere inlichtingen te bekomen zijn van des voormiddags 10 tot des namiddags 1 ure.

's Gravenhage, den 7den December 1860.

De Commissie voornoemd,
van Meurs, *Voorzitter.*
de Bordes, *Secretaris.*

AANBESTEDING.

Op Woensdag, den 19den December 1860, des middags ten twaalf ure, zal in het Logement van van Eerden, in de Roskam, te Aalten, worden Aanbesteed:

het Bouwen van een Huis van Bewaring van Gevangenen, of Gevangenisgebouw te Aalten.

De Bestekken liggen op de gebruikelijke plaatsen ter lezing. De teekening is ter inzage in genoemd Logement.

De aanwijzing in loco zal geschieden op den dag der besteding, des voormiddags ten 9 ure. Nadere informatien zijn te bekomen bij den heer Burgemeester en den heer Kantonregter te Aalten. Brieven franco.

MARINE.

Openbare Aanbesteding bij inschrijving aan 's Rijks Werf te Hellevoetsluis, op Vrijdag den 14den December 1860, des middags ten 12 ure, tot het vervaardigen van een IJzeren Houtstoof, met bijlevering van een gedeelte der Materialen, volgens Teekening, Bestek en Voorwaarden, welke ter inzage en lezing liggen bij het Departement van Marine te 's Gravenhage, de Directien der Marine te Amsterdam en Vlissingen, het Kantoor van Aanneming te Rotterdam en bij den Hoofdingenieur van voormelde Werf, bij wien tevens alle verdere inlichtingen, in persoon, doch niet bij geschrifte, kunnen verkregen worden.

De Inschrijvingsbiljetten zullen op zegel, met vermelding van de aannemingssom in schrijfletters en de namen der borgen, behoorlijk gesloten, op bovengemelden dag en uur, ter Secretarie van 's Rijks Werf te Hellevoetsluis behooren ingeleverd te worden, als wordende na dien tijd geene meer aangenomen.

Hellevoetsluis, den 7den December 1860.

De Directeur en Kommandant der Marine,
B. G. Escher.

OPENBARE AANBESTEDING.

De Eerstaanwezende Ingenieur te Helder zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog, in het openbaar Aanbesteden:

het bouwen van Magazijnen bij Kustbatterijen, en het voltooijen van eene van die Batterijen te Helder.

Deze Aanbesteding zal geschieden op Zaturdag den 15den December 1860, des voormiddags ten 11 ure, in het locaal Tivoli te Helder, alwaar van den 10den December 1860 het bestek zal liggen.

Inlichtingen kunnen worden verkregen bij den Eerstaanwezenden Ingenieur te Helder, bij wien tevens inzage van de teekening kan worden bekomen.

OPENBARE AANBESTEDING.

De Eerstaanwezende Ingenieur te Hellevoetsluis zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog, in het openbaar Aanbesteden:

het herstellen van de Westwaterkeering te Hellevoetsluis.

Deze Aanbesteding zal geschieden den 19den December 1860, des morgens ten 10 ure, in het Logement van de Wed. Kruyskamp, te Hellevoetsluis, alwaar van den 11den December 1860 het Bestek zal liggen.

Inlichtingen kunnen worden verkregen bij den Eerstaanwezenden Ingenieur te Hellevoetsluis.

OPENBARE AANBESTEDINGEN.

De Inspecteur in de tweede Inspectie van Fortificatien, of bij zijne afwezendheid de Kapitein-ingenieur Keiser, in commissie in de stelling bij Heusden, zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog, in het openbaar Aanbesteden:

1°. het maken van een Verdedigingswerk op den Straatweg van Heusden naar Elshout;

2°. het maken van een verdedigingswerk achter de Doeversche sluis.

Deze Aanbestedingen zullen geschieden op Zaturdag den 15den December 1860, des morgens ten elf ure, in het Logement het Wapen van Amsterdam, bij de Wijksche poort te Heusden, alwaar van den 8sten December 1860 de Bestekken zullen liggen.

Inlichtingen kunnen worden verkregen bij den Kapitein-ingenieur Keiser, die op den 14den December 1860, des voormiddags ten 10 ure, aanwijzing zal doen op de plaats, te beginnen met het onder nommer 1 vermelde werk.

Gedrukte Bestekken van elk der aan te besteden werken zullen, van den 8sten December 1860, te Heusden bij den heer O. Hogerzeyl op de Markt, voorwaardelijk verkrijgbaar zijn.

PLAATSELIJKE BESTUREN.

OPENBARE AANBESTEDING.

Burgemeester en Wethouders van Gouda zijn voornemens op Donderdag den 3den Januarij 1861, des middags 12 ure, ten Raadhuize aldaar, aan te besteden:

de Amotie van twee gebouwen, staande in de langen Groenendaal alhier, geteekend letter I, numero's 80 en 81, alsmede het daarstellen van een Schoolgebouw, met de leverantie van de daartoe vereischt wordende Materialen en Arbeidsloonen.

Waarvan het Bestek en de Voorwaarden dagelijks (de Zondagen uitgezonderd), des voormiddags van 10 tot des namiddags 1 ure, ter plaatselijke Secretarie en aan de Gemeente-timmerwerf ter inzage zullen liggen, terwijl ter laatstgenoemde plaats de teekening kan worden bezigtigd.

Zullende aanwijzing in loco worden gedaan op Maandag den 24sten en Vrijdag den 28sten December 1860, beide des voormiddags van 11 tot des namiddags 2 ure.

De Inschrijvingsbiljetten, door den inschrijver en zijne borgen geteekend, zullen, op zegel geschreven en gesloten, vóór des namiddags ten vier ure van den 2den Januarij 1861 ter Plaatselijke Secretarie moeten worden ingeleverd.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

*** Bij Brieven van Meerderjarig-verklaring, door den Hoogen Raad der Nederlanden op den 16den November 1860 verleend, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 29sten November 1860, n°. 70, zijn aan *Izak Edewaard*, wonende te Sommelsdijk, gegeven al de Regten bij de wet aan Meerderjarigen toegekend, behoudens de bepaling van Art. 478 van het Burgerlijk Wetboek.

Geschiedende hiervan aankondiging ter voldoening aan Art. 486 van gemeld Wetboek.

's Gravenhage, den 8sten December 1860.

P. J. v. d. Burgh,
Procureur bij den Hoogen Raad.

*** Door den Hoogen Raad der Nederlanden zijn, op 15 November 1860, aan *Petronella Catharina Martina Geertruida Paulus*, Dochter van Mr. *Pieter Paulus*, Officier van Justitie bij de Arrondissements-regtbank te Zierikzee, en van wijlen Vrouwe *Petronella Catharina van Eck*, wonende te Zierikzee, verleend Brieven van Meerderjarig-verklaring, goedgekeurd bij 's Konings besluit van 29 November 1860, n°. 70, geregistreerd 7 December 1860, welke haar geven al de Regten bij de Wet aan Meerderjarigen toegekend, behoudens de bepaling van Art. 478 Burgerlijk Wetboek.

KRAIJENHOFF,
Procureur voor den Hoogen Raad.

*** Bij Brieven van Meerderjarig-verklaring, door den Hoogen Raad verleend den 16den November 1860, goedgekeurd bij 's Konings besluit dd. 29 November 1860, n°. 70, geregistreerd den 7den December 1860, zijn aan *Ernst Wilhelm Christian Haighton*, wettig gedomicilieerd te Amsterdam, gegeven al de Regten bij de Wet aan Meerderjarigen toegekend, behoudens de bepaling van Art. 478 van het Burgerlijk Wetboek.

JAN VAN DER JAGT,
Procureur bij den Hoogen Raad.

*** Bij Brieven van Meerderjarig-verklaring, door den Hoogen Raad verleend den 15den November 1860, goedgekeurd bij 's Konings besluit dd. 29 November 1860, n°. 70, geregistreerd den 7den December 1860, zijn aan *Jeremias Jannes August Schill*, wonende te Leiden, gegeven al de Regten bij de Wet aan Meerderjarigen toegekend, behoudens de bepaling van Art. 478 van het Burgerlijk Wetboek.

JAN VAN DER JAGT,
Procureur bij den Hoogen Raad.

EXTRACT-VONNIS.

Bij Vonnis van de Arrondissements-regtbank te Leeuwarden, van den vierden December 1800 zestig, is, ten verzoeke van *Eelkje Johannes Sinnema*, zonder beroep, Huisvrouw van *Eeltje Simons Kloostra*, te Niawier, het regt hebbende bekomen om kosteloos te procederen bij Vonnis van evengemelde Regtbank van den 27sten Maart 1860, de persoon van *Eeltje Simons Kloostra*, Arbeider te Niawier, gesteld onder Curatele ter oorzake van krankzinnigheid.

Voor Extract conform,
[Kosteloos.] R. ATTEMA, *Procureur.*

EXTRACT-VONNIS.

Bij Vonnis van de Arrondissements-regtbank te Leeuwarden, van den vierden December 1800 zestig, is, ten verzoeke van *Anna Maria Gerbenson*, Huisvrouw van en gesterkt met haren man *Nicolaas Orie*, woonachtig te Leeuwarden, het regt hebbende bekomen om kosteloos te procederen bij Vonnis van evengemelde Regtbank van den 15den Mei 1860, de persoon van *Susanna Gerbenson*, Naaister te Leeuwarden, gesteld onder Curatele ter oorzake van krankzinnigheid.

Voor Extract conform,
[Kosteloos.] R. ATTEMA, *Procureur.*

*** Bij Acte, verleden voor den Notaris *Jennes* te Vollenhove van 19 Mei 1860, hebben *Jan Loos* Barendszoon, *Adrianus Loos* en *Jacob Loos*, alle drie Houtkoopers te Blokzyl, met elkander eene Vennootschap aangegaan onder de Firma van *B. Loos en Zoon*, ten doel hebbende Houthandel en Houtzagen, voor onbepaalden tijd, met regt aan ieder der Vennooten van ontbinding te kunnen vorderen zes maanden na daartoe gedane opzage.

Tot het opnemen van gelden en het aangaan van borgtogten wordt de teekening van alle Vennooten vereischt.

J. LOOS *Bz.*
A. LOOS.
JACOB LOOS.

*** Bij Acte, verleden op zeven December 1800 zestig voor den Regter in het tweede Kanton te Amsterdam, is door den Heer *Johan Willem Schut*, wonende alhier in de Nieuwe Spiegelstraat, X, 658, Handligting verleend aan zijnen Zoon *Johan Willem Schut*, tot uitoefening van Commissie- en Expeditiezaken en al hetgeen daarmede in betrekking staat, hetzij alleen, hetzij in vennootschap met anderen.

TELEGRAPHISCHE BEURSBERIGTEN.

MAANDAG 10 DECEMBER 1860.

Amsterdam.

	pCt.			
NEDERL. Werkelijke Schuld.	$2\frac{1}{2}$	$62\frac{13}{16}$	$62\frac{15}{16}$	$62\frac{7}{8}$
Dito dito	3	$75\frac{3}{8}$	$75\frac{1}{2}$	—
Dito dito	4	$98\frac{1}{8}$	$98\frac{1}{4}$	$98\frac{1}{4}$
Handel-maatschappij		$129\frac{1}{8}$	—	—
SPANJE	$1\frac{3}{4}$	$40\frac{5}{8}$	—	—
Binnenlandsche	3	$47\frac{7}{8}$	—	—
PORTUGAL, oude	3	$45\frac{5}{8}$	—	—
RUSLAND, oude	5	$102\frac{1}{2}$	—	—
Nieuwe	5	$101\frac{1}{2}$	—	—
Hope	4	76	—	—
Stieglitz	4	76	—	—
Dito, 5de serie	5	$86\frac{1}{8}$	—	—
Dito, 6de serie	5	$95\frac{7}{8}$	—	—
Leening 1860	$4\frac{1}{2}$	$89\frac{7}{8}$	—	—
OOSTENRIJK, Metalliek	5	$44\frac{3}{16}$	$44\frac{5}{16}$	$44\frac{1}{4}$
Dito	$2\frac{1}{2}$	$23\frac{15}{16}$	—	—
Zilveren	5	$65\frac{5}{8}$	$65\frac{7}{8}$	$65\frac{5}{8}$
Nationalen	5	$51\frac{1}{8}$	$51\frac{5}{16}$	$51\frac{3}{16}$

LONDEN, Consols.	$92\frac{3}{4}$	ANTWERPEN, Metalliek.	$53\frac{1}{2}$
Spanje	—	Spanje	—
PARIJS, Fr. rente	69.10	WEENEN, Metalliek.	65.00
Spanje	$46\frac{3}{8}$	Wissel Londen.	139.60

STAAT van de voornaamste Katoenen Goederen, waarvoor ter verzending naar Nederlandsch Indie, gedurende de maand November 1860, Certificaten van Oorsprong bij het Departement van Kolonien zijn geviseerd.

Ongebleekte en Gebleekte Goederen.

Uitgezonden door	MADAPOLLAMS. 4/4	9/8	5/4	6/4	6½/4	7/4	8/4	CALICOTS. 4/4	9/8	5/4	6/4	6½/4	7/4	8/4
	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.
de Ned. Handel-Maatschappij.	550	600	25000	42350	»	2000	200	300	100	11000	8250	»	»	»
den partic. Hand.	2000	1950	4200	13850	»	2050	150	»	»	2950	13125	»	1000	»

Uitgezonden door	SHIRTINGS. Ongebleekte. 5/4	6/4	7/4	Gebleekte. 5/4	6/4	7/4	Witte gewerkte Shirtings.	Drillings.	Long-cloths.	Cambrics.	Diemets.	Marseilles.	Oogjesgoed.	TAFEL- EN SERVETGOED.		Garens.	Zakken.	Molton dekens.	Zakdoeken.	Jeans.
	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stellen.	Pikols.	Stuks.	Stuks.	Dozijn.	Stukk.
de Ned. Handel-Maatschappij.	6050	4800	»	5000	7400	500	»	5000	2650	1800	250	»	»	150	»	»	6000	»	»	»
den partic. Hand.	2200	3247	»	600	1050	850	»	7540	»	100	1061	300	200	368	»	»	40605	8470	400	»

Adrianopel-roode Goederen.

	Garen.	Garen.	Garen.	Effen rood stukgoed.	Effen roode gewerkte Shirtings.	Gedrukt stukgoed.	Sarongs.	Kainpandjangs.	Slendangs.	Tjindies.	Spreijen.	Doeken.
	Pikols.	Wrongen.	Ponden.	Stukken.	Stukken.	Stukken.	Corges.	Corges.	Corges.	Corges.	Corges.	Dozijnen.
de Ned. Handel-Maatschappij.	176	»	»	3100	»	650	550	»	»	»	»	3500
den partic. Hand.	80	»	»	6700	»	1850	$186\frac{12}{20}$	$51\frac{12}{20}$	»	»	»	$573\frac{4}{12}$

Gedrukte Goederen.

	Gedrukt stukgoed.	Sarongs.	Kainpandjangs.	Slendangs.	Kembings.	Spreijen.	Doeken.	Foulards.
	Stukken.	Corges.	Corges.	Corges.	Corges.	Corges.	Dozijnen.	Dozijnen.
de Ned. Handel-Maatschappij.	9305	650	375	175	»	»	1500	»
den partic. Hand.	3127	$1783\frac{14}{20}$	$4580\frac{16}{20}$	$1973\frac{17}{20}$	90	»	$4555\frac{4}{12}$	400

Geverwde Goederen.

	Garen.	Garen.	Blaauwe Drillings.	Salemporis.	Effen zwart stukgoed.	Effen Oranje stukgoed.	Diverse kleuren stukgoed.	Zwarte Drillings.
	Pikols.	Wrongen.	Stukken.	Stukken.	Stukken.	Stukken.	Stukken.	Stukken.
de Ned. Handel-Maatschappij.	58	»	»	2250	»	»	»	»
den partic. Hand.	»	»	»	1000	»	100	»	»

Weefgoederen.

	Nicanias.	Grove Cotonetten.	Ginghams.	Breede Sarongs.	Boeginesche Sarongs.	Kainpandjangs.	Slendangs.	Doeken.	Beddetijk.	Taffaschelassen.	Indische broekjes.	Tjenallas.
	Stukken.	Stukken.	Stukken.	Corges.	Corges.	Corges.	Corges.	Dozijnen.	Stukken.	Stukken.	Corges.	Corges.
de Ned. Handel-Maatschappij.	700	450	300	400	2650	450	125	1650	»	»	»	»
den partic. Hand.	»	170	300	$127\frac{17}{20}$	1282	7	»	390	100	»	»	»

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.